

Montferland Beweegt

Sportnota 2020 - 2023

Thema's

- 1: Sport en bewegestimulering voor iedereen
- 2: Kwalitatief hoogwaardige voorzieningen op een bereikbare afstand
- 3: Sterke en vitale sportaanbieders
- 4: Sportevenementen

Speerpunten

- 1: Zichtbaarheid vergroten
- 2: Uitbreiden van het sportaanbod in de openbare ruimte
- 3: Aanbod voor ouderen vergroten
- 4: Inzet van buurtsportcoaches
- 5: Aandacht voor aangepast sporten

Doelgroepen

Jeugd:

- Sport als gezonde vrijetijdsbesteding
- Naschools sportaanbod door buurtsportcoaches
- Sportdeelname stimuleren door Sjors Sportief, toernooien etc.

Senioren:

- Fitter ouder worden
- Stimuleren van sport en bewegen

Mensen met een beperking:

- Aangepast sportaanbod
- Meer zichtbaarheid voor het sportaanbod
- Evenementen op regionaal niveau

Kwetsbare groepen:

- Gezonde levensstijl stimuleren
- Preventieve activiteiten door middel van diverse programma's en projecten

Sportaanbieders:

- Sterke en vitale organisaties
- Aandacht voor de samenwerking
- Open club

| Inhoudsopgave

Infographic	 1
Inhoudsopgave	 2
Voorwoord	 3
Sport trends in Nederland	 5
De basis voor het sportbeleid	 9
1 Sport en bewegestimulering	 11
2 Kwalitatief hoogwaardige voorzieningen op bereikbare afstand	 15
3 Sterke en vitale sportaanbieders	 18
4 Sportevenementen	 20
Uitvoering en monitoring	 22
Colofon	 25
Bijlagen	 27

| Voorwoord

Sport is krachtig, sport is machtig! De fanatiekelingen die kilometers maken op hun hardloopschoenen, senioren die oefeningen doen in de beweegtuin, het bewegingsonderwijs op scholen of de vele verenigingsleden die wekelijks meerdere keren trainen: sport doet iets met mensen. Sport draagt bij aan een samenleving waarin inwoners zich prettig voelen. Een samenleving waarin iedereen kan mee doen, jong of oud, met of zonder beperking: ieder op zijn of haar eigen manier. Als wethouder met de portefeuille sport wil ik graag meehelpen om de kracht (en waarde) van sport nog meer en beter te benutten.

Sport als middel

Sport is een mooi middel om diverse maatschappelijke problemen aan te pakken. Sport levert een substantiële bijdrage aan de gezondheid, sociale cohesie en het welzijn van onze inwoners. De maatschappelijke waarde van sport maakt het zinvol om door sportstimulering te blijven investeren in een zo hoog mogelijke sportparticipatie. Sport wordt meer en vaker ingezet als middel voor bijvoorbeeld een gezonde leefstijl (gezondheid), ontmoeting, leefbaarheid in kernen en buurten (Wmo) en de ontwikkeling van kinderen (onderwijs).

Flexibel sporten

Steeds meer inwoners bewegen en sporten op hun eigen manier. Steeds meer inwoners kiezen vaker een sport, waarbij ze kunnen sporten op het moment waarop het uitkomt. Het gevolg is dat er meer sporters bijkomen, maar dat het aantal sporters bij verenigingen afneemt. Binnen de gemeente Montferland neemt het aantal verenigingsleden licht af, maar landelijk gezien zitten wij boven het gemiddelde! Sportverenigingen hebben binnen onze gemeente een belangrijke functie en dit zal zo blijven. Daarnaast gaan we onderzoeken hoe we het huidige aanbod binnen de openbare ruimte beter kunnen benutten, zodat we ook

de ongeorganiseerde sport kunnen faciliteren. De openbare ruimte inrichten dat deze uitnodigt tot recreëren, bewegen en sporten. Het moet een vanzelfsprekendheid zijn dat de openbare ruimte gebruikt wordt om individueel of in groepsverband actief te zijn en om sportevenementen te organiseren.

Ontwikkeling

Het ontwikkelen van sportbeleid kunnen wij als gemeente Montferland niet alleen. De uitvoering van het sportbeleid vindt plaats in de praktijk. Een intensieve samenwerking met sportpartners is hierbij cruciaal. Bevlogen vrijwilligers, verenigingsbestuurders, sporters zelf en buurtsportcoaches hebben hier een belangrijke rol in. Maar we moeten ook denken aan de verbindingen met het onderwijs, bedrijven en zorg- en welzijnsorganisaties. Goede samenwerking met diverse organisaties is een waardevolle aanvulling voor het sport- en beweegaanbod in de gemeente Montferland. Door krachten te bundelen kunnen zoveel mogelijk inwoners genieten van sport en bewegen.

In aanloop naar het nieuwe sportbeleid zijn wij in gesprek gegaan met inwoners, organisaties en sportverenigingen. Voor deze inbreng wil ik u hartelijk danken! Deze input geldt als basis voor het sportbeleid “Montferland beweegt”. Samen gaan we aan de slag om de waarde van sport en bewegen in de gemeente Montferland te vergroten de komende jaren.

Ruth Mijnen
Wethouder

1 | Sporttrends in Nederland

In dit hoofdstuk wordt er ingezoomd op landelijke trends op het gebied van sport- en bewegen.

1.1 Inleiding: sport

Sport staat voor plezier en passie, maar ook voor samenwerking en verbinding. Wekelijks zijn er veel inwoners van de Gemeente Montferland te vinden op of rondom de vele sportvelden, banen, zalen en andere sportvoorzieningen die onze gemeente rijk is. Als actief sporter of als toeschouwer, maar laten we ook alle bestuursleden en vrijwilligers niet vergeten. Zij maken het mogelijk dat inwoners van de gemeente kunnen genieten van sport. Sport geeft energie en juist dat zorgt ervoor dat mensen bijna ongemerkt ook op andere vlakken profiteren van sport.

Sporten op zich is al leuk, maar daarnaast draagt het bij aan vele andere doelen. De sport- en beweegsector is volop in beweging. Naast het sporten als doel, krijgt bewegen een steeds grotere rol bij de gezondheidspreventie en het stimuleren van een gezonde leefstijl. Een goed sportbeleid is daarom dan ook onmisbaar. Sport is belangrijk voor de andere beleidsterreinen, zoals het onderwijs- en jeugdbeleid, gezondheid, toerisme, recreatie en ook de economie. Omgekeerd zijn deze sectoren ook nodig om de participatie in de sport te verhogen. Met dit nieuwe sportbeleid wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van sport binnen onze gemeente. We richten ons tot iedereen die betrokken is bij sport en bewegen in de Gemeente Montferland: van consument tot producent, van sporter tot supporter, van sportaanbieder tot sponsor.

1.2 Waarom een sportnota?

Binnen de visie van de gemeente Montferland is een sportnota van belang voor iedereen die actief is binnen het beleidsterrein van de sport. De positie en de beleving van sport is- en blijft aan veranderingen onderhevig. Sport wordt steeds meer als instrument gebruikt om ook doelen op andere beleidsterreinen te realiseren. Om deze reden is het zinvol om na te denken over het sportbeleid.

Zouden we sport dan niet kunnen organiseren zonder sportnota? Dat kan zeker, maar met een lange termijnvisie hebben wij als gemeente Montferland een leidraad om koers te houden en de visie te delen.

In de nieuwe nota staan ambities, keuzes en plannen voor de aankomende jaren. Het schept duidelijkheid over- en geeft focus aan wat de gemeente Montferland wil met sport en bewegen. Het biedt andere taakvelden binnen de gemeente mogelijkheden tot aanhaken, samen optrekken, versterken en bundelen van initiatieven en budget om doelen te realiseren. Dit creëert draagvlak bij en bevordert afstemming tussen verschillende onderdelen van de gemeente en tussen gemeente en sportaanbieders. Voor die laatste groep biedt de nota de kans om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

1.3 Begripsbepaling

Sport: Sportactiviteiten hebben als doel het lichaam of de hersenen te trainen door middel van lichamelijke bewegingen en/of denkoefeningen. Daarnaast zorgt sport voor onder andere ontspanning, ontmoeting en bevordert het de gezondheid. In de beleidsnota wordt sport- en bewegen genoemd als: sporten;

Breedtesport: sport die door alle lagen van de bevolking beoefend kan worden op amateurbasis;

Senioren: ouderen van 65 jaar of ouder;

Buurtsportcoaches: Buurtsportcoaches hebben de taak om meer mensen te laten sporten en bewegen in de buurt. Combinatiefunctionarissen hebben deze taak ook, maar werken op twee terreinen met als doel de twee sectoren met elkaar te verbinden. Binnen het sportbeleid wordt er één term gebruikt voor beide functies: buurtsportcoaches.

1.4 Sportakkoord

In 2018 is het Nationale Sportakkoord afgesloten. Dit akkoord is erop gericht om sport voor alle Nederlanders in alle levensfasen toegankelijk te maken. Ook binnen de gemeente wordt getracht een sportklimaat te creëren waarin iedereen kan sporten. Op regionaal niveau werken we samen met andere gemeenten binnen het programma Achterhoek in Beweging. Sinds de start in 2014 is Achterhoek in Beweging uitgegroeid tot een netwerk van groepen mensen en organisaties die sporten en bewegen in willen zetten voor een samenleving waarin iedereen gezond blijft en waarin iedereen mee kan doen. Naast het regionale sportakkoord wordt het gemeentelijk sportbeleid ingezet om doelen te behalen binnen onze gemeente. Mede door de inzet van sport, willen we de leefomgeving versterken. Deze nota geeft voor de periode 2019 – 2023 aan:

- Wat de gemeente Montferland beleidsmatig doet en wil gaan doen op het gebied van sporten en bewegen;
- Welke inhoudelijke en financiële kaders richting geven aan het sport- en beweegbeleid binnen de gemeente Montferland;
- Welke verbindingen we leggen met andere beleidsterreinen die bijdragen aan een integrale aanpak van het beleid.

1.5 Achterhoek in Beweging

Achterhoek in Beweging is een gezamenlijk initiatief van de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk. Achterhoek in Beweging stelt de kracht van sport, bewegen en een gezonde leefstijl centraal in de Achterhoek. In het Regionaal Beweeg- en Sportakkoord legt Achterhoek in Beweging samen met haar partners de ambities vast om dat te bereiken. De samenwerking gebeurt op regionaal niveau. De activiteiten voeren lokale sport(aanbieders) uit. Taken Achterhoek in Beweging:

- Inspireren en kennis delen;
- Faciliteren van activiteiten en interventies voor lokale inzet;
- Sterke partner door de krachten van acht gemeenten samen te bundelen;
- Monitoren en evalueren van de effecten en resultaten van alle activiteiten en interventies.

1.6 Trends

De (sport)wereld is in beweging. Welke uitdagingen staan de sport in de toekomst te wachten?

1.6.1 Meer sporters, maar minder sporters lid van een vereniging

De sportverenigingen zijn van oudsher al de ruggengraat van de Nederlandse sport. Een sportvereniging is een efficiënt middel om sport te faciliteren. Het is een plek waar mensen samen komen, samen sporten en samen plezier hebben. Door maatschappelijke ontwikkelingen als individualisering en consumentisme komt de positie van sportverenigingen echter steeds meer onder druk te staan. Mensen willen wel bewegen, maar graag op een moment dat het hen uitkomt. En dat is vaak niet de dag en tijd waarop de sport waar ze lid van zijn gepland staat. Dit maakt dat mensen steeds meer een sport kiezen, waarbij ze kunnen sporten op het moment waarop het wél uitkomt. Deze trend maakt dat er wel meer sporters bijkomen, maar dat het aantal sporters bij verenigingen afneemt. Dit heeft als gevolg dat sportverenigingen een andere rol krijgen binnen het sportlandschap. Het primaire doel van een vereniging was sportbeoefening voor en door leden, maar dit is echter niet meer het enige doel. Willen sportverenigingen toekomstbestendig zijn, dan wordt er van ze verwacht dat ze inspelen op maatschappelijke trends. Het aanbod van verenigingen verandert hierdoor, waardoor meer mensen kunnen kiezen wanneer ze gaan sporten. Dat de ongeorganiseerde sport in trek is, dat is terug te zien in de landelijke cijfers over de meest populaire sporten. Hier is goed te zien dat de top 5 sporten die het meest worden beoefend allemaal sporten zijn die (kunnen) worden uitgevoerd

zonder lid te zijn van een vereniging. Ondanks deze ontwikkelingen kent het sporten bij een vereniging diverse voordelen. Het is georganiseerd, het is gezellig en je kunt er van- en met elkaar leren. Ondanks dat we boven het landelijk gemiddelde zitten qua verenigingsleden, zien we binnen de gemeente ook de trend dat het aantal verenigingsleden terugloopt, vooral bij de binnensporten. Toch vormen verenigingen nog steeds één van de belangrijkste sportaanbieders binnen de gemeente.

Fitness, individueel (binnen)

Wandelsport

Zwemsport

Hardlopen

Fietssport

1.6.2 Vergrijzing

De bevolking van Nederland is aan het vergrijzen. Dit betekent dat het aandeel senioren (65+) in de samenleving steeds meer toeneemt. De groep senioren van tegenwoordig zijn veel langer fit en gezond dan voorgaande generaties. Ze wandelen, fietsen en tuinieren bijvoorbeeld meer. Elke levensfase kent haar eigen sportbehoeften. De meeste 65 plussers zijn met pensioen en hebben betrekkelijk meer vrije tijd dan dat ze in hun werkcarrière hadden. Ze willen graag bewegen met leeftijdsgenoten. Sport kan bij deze leeftijd onder andere ingezet worden om sociale contacten te onderhouden en fysiek gezond te blijven.

1.6.3 Sociaal domein

De sport- en beweegsector kan een belangrijke bijdrage leveren aan uitdagingen binnen het sociaal domein. Vanaf 2015 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), het participatiebeleid en het jeugdbeleid een verantwoordelijkheid van de gemeente. Deze decentralisatie zorgt voor enkele uitdagingen. Deze decentralisatie richt zich niet specifiek op de sport, maar sport kan wel een waardevolle

bijdrage leveren. De samenwerking tussen sport, gezondheid en welzijn wordt hiermee steeds belangrijker. Uit diverse onderzoeken blijkt dat bewegen positieve effecten heeft op de gezondheid en de participatiegraad. De samenwerking tussen de beleidsterreinen is echter niet vanzelfsprekend. Binnen de gemeente Montferland moeten daarom ook creaties tot stand worden gebracht en verder worden uitgebouwd die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van doelstellingen binnen het sociaal domein.

1.6.4 Sporteconomie

Onderdeel van de sporteconomie zijn sportclubs, fitnesscentra, sportaccommodaties en overkoepelende sportorganisaties. Maar ook andere bedrijfstakken produceren activiteiten, goederen en diensten voor de sport. Denk bijvoorbeeld aan kleding en artikelen, sportbijlagen in kranten, sportuitzendingen op tv enzovoort. Door de digitalisering zullen steeds meer mensen sport via de media gaan volgen. Daarnaast vinden er steeds meer commerciële en grote evenementen plaats, zoals survival runnen, fiets- en hardloopwedstrijden. Door de individualisering van sport, worden er steeds meer grote evenementen opgezet. Mensen hechten steeds meer waarde aan een totaalbeleving binnen de sport. Hierdoor is niet alleen de sport belangrijk, maar ook de hele entourage om de sport heen.

1.7 Resume

Door maatschappelijke ontwikkelingen verandert de sportwereld. Er komen steeds meer sporters, maar de behoefte aan georganiseerd sporten neemt af: het aantal verenigingsleden daalt. Daarnaast is er meer behoefte aan een diversiteit in de manier van sporten en wordt de totaalbeleving van sport steeds belangrijker.

2| De basis voor het sportbeleid

In dit hoofdstuk wordt weergegeven wat de speerpunten gaan worden voor het sportbeleid van 2019 – 2023. Met dit sportbeleid wordt verder gebouwd aan de ontwikkeling van sport binnen de gemeente Montferland, waarbij wordt ingespeeld op nieuwe trends en ontwikkelingen. De algemene doelstelling van de gemeente Montferland is het bevorderen van het beweeggedrag.

3.1 Aanpak sportnota

Het fundament voor de nieuwe nota is gelegd tijdens twee bijeenkomsten met sportaanbieders en partners uit de sector zorg- en welzijn. Daarnaast konden inwoners van de gemeente input leveren via een online enquête (bijlage 1).

Enkele uitkomsten van de enquête waren:

- 248 inwoners hebben de enquête ingevuld, hiervan waren er iets meer vrouwen dan mannen;
- Gezondheid, lekker buiten zijn en plezier zijn de 3 meest gekozen motieven om te gaan sporten;
- 58% geeft aan meer te willen sporten, maar doet dit niet door het gebrek aan tijd of doordat de gezondheid dit niet toelaat;
- Het aantal sportmogelijkheden voor jongeren tot en met 18 jaar en volwassenen wordt gemiddeld beoordeeld met een 6.9. Het aantal sportmogelijkheden voor senioren wordt beoordeeld met een 5.9;
- Inwoners van de gemeente Montferland missen openbare sport-faciliteiten, clubjes om vrijblijvend aan deel te nemen en georganiseerde activiteiten voor ouderen;
- 80% van de inwoners weet niet wat een buurtsportcoach is en wat hij of zij doet;
- 27% van de inwoners ervaart een hoge drempel om te gaan sporten;
- 80% van de inwoners vindt dat een huisarts sport meer moet gaan inzetten als medicijn.

3.2 Verbinding

De afgelopen jaren is sport meer in beeld gekomen bij andere sectoren. Zo zijn er binnen de gemeente bijvoorbeeld samenwerkingen met de jeugdzorg, welzijnsorganisaties en onderwijsinstellingen. Sport is een kansrijk middel om ook beleidsdoelen op andere terreinen te realiseren. Op lokaal niveau vinden daarom steeds meer verbindingen plaats. De visualisatie laat zien dat er zowel binnen als buiten de gemeente samengewerkt wordt om doelstellingen te behalen. Het sportbeleid is daarom niet gericht op alleen de sportsector, maar op meerdere beleidsterreinen.

3.1 Visie

“Sporten is leuk, maar sporten is veel meer dan alleen een doel op zich. Sport heeft een preventieve functie en heeft veel positieve effecten. Sport en bewegen wordt daarom ingezet als middel om maatschappelijke effecten te kunnen bereiken. Het uitgangspunt is dat de sport binnen onze gemeente voor iedereen toegankelijk moet zijn. Iedere inwoner van de gemeente Montferland moet zijn of haar leven lang kunnen sporten en/of bewegen, in zijn of haar eigen omgeving en binnen zijn of haar eigen capaciteiten”.

3.2 Missie

In gemeente Montferland:

- Kunnen alle inwoners sporten;
- Hebben alle inwoners een brede keuze uit verschillende sport en/of beweegactiviteiten;
- Wordt de uitdagende omgeving gebruikt om inwoners te laten sporten;
- Is sport en bewegen een instrument om gezondheid te bevorderen, het leven in de wijken te verbeteren en participatie te stimuleren. Daarnaast zorgt het voor sociale cohesie en voorkomt het eenzaamheid.

3.4 Focus Sportbeleid

Om invulling te geven en doelstellingen te behalen, ligt de focus de komende jaren op onderstaande thema's.

3.4 Uitwerking van het sportbeleid

Het nieuwe beleidskader heeft een globaal karakter. Over de uitvoering van het sportbeleid worden jaarlijks afspraken gemaakt. Hierdoor is het mogelijk om in te spelen op actuele ontwikkelingen.

Naast de thema's zijn er aan de hand van de input uit enquêtes en bijeenkomsten speerpunten opgesteld. Deze speerpunten laten zien wat we willen gaan doen om het beweeggedrag te bevorderen.

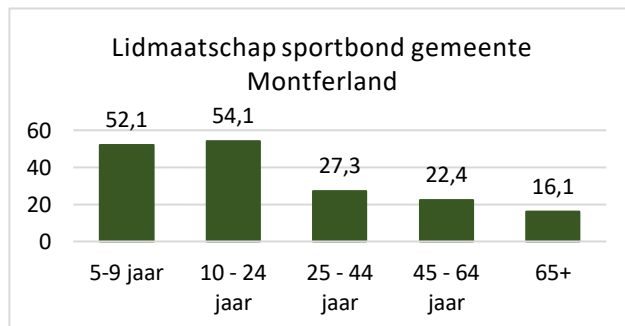

Pijler 1 | Sport en bewegestimulering voor alle inwoners

Elke inwoner van de gemeente Montferland moet op zijn of haar manier kunnen meedoen aan sport- en beweegactiviteiten. In de gemeente werken sportverenigingen, welzijnsorganisaties en buurtsportcoaches samen om de sport- en beweegparticipatie van inwoners te bevorderen. Hierbij wordt er gericht op het verbeteren van het sportaanbod en worden er verbindingen gelegd met het sociaal domein (zoals de WMO, jeugdzorg en participatie).

Trends en ontwikkelingen binnen de gemeente

- De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) is in 2000 opgesteld. Deze norm definieert een minimaal niveau van bewegen dat nodig is om gezondheidswinst te behalen (bijlage 2). Op basis van de gezondheidsmonitor blijkt dat 65% van de volwassenen (19 jaar en ouder) in Montferland voldoet aan deze norm. Het landelijk gemiddelde ligt ook op 65%;
- 54% van de volwassenen sport één keer per week of vaker in de gemeente Montferland. Dit is 2% meer dan het landelijk gemiddelde (Gezondheidsmonitor Volwassenen GGD-en, CBS en RIVM);
- Het aantal mensen dat lid is van een sportvereniging (28.4%) is hoger dan het landelijk gemiddelde (25.6%);
- In onderstaande afbeelding is de trend van het aantal lidmaatschappen goed te zien. Hoe ouder inwoners worden, hoe minder ze nog lid zijn van een sportclubs:

- Circa 16% van de inwoners van Montferland die 19 jaar of ouder zijn, hebben last van ernstig overgewicht. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde van 14% (Volwassenen GGD-en, CBS en RIVM);
- Daarnaast heeft 15% van de kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 12 jaar last van overgewicht in de gemeente Montferland;
- Ervaren gezondheid, ook wel subjectieve gezondheid of gezondheidsbeleving genoemd, weerspiegelt het oordeel over de eigen gezondheid. 75% geeft aan een positieve gezondheid te hebben, dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde (Gezondheidsmonitor Volwassenen GGD-en, CBS en RIVM).
- Er zijn verschillende buurtsportcoaches actief binnen de gemeente Montferland. Zij stimuleren het beweegaanbod onder diverse doelgroepen.

Sport als middel

Zoals eerder aangegeven, wordt sport steeds meer als middel ingezet. Sport levert een substantiële bijdrage aan de gezondheid, sociale cohesie en het welzijn van de inwoners. De maatschappelijke waarde van sport maakt het zinvol om door sportstimulering te blijven investeren in een zo hoog mogelijke sportparticipatie. In beleidsmatig opzicht wordt sport meer en vaker ingezet als middel voor bijvoorbeeld een gezonde leefstijl (gezondheid), ontmoeting, leefbaarheid in wijken en buurten (Wmo) en de ontwikkeling van kinderen (onderwijs). Door sport als middel in te zetten, kunnen vele doelen behaald worden. Dit doet de gemeente Montferland door middel van diverse projecten die vernoemd worden bij de doelstellingen en actiepunten. Zorg- en welzijnsorganisaties zijn een belangrijke schakel binnen deze projecten. Sport biedt de eerstelijnszorg een mooi middel om diverse maatschappelijke problemen preventief aan te pakken.

Buurtsportcoaches

Buurtsportcoaches zorgen voor verbinding tussen sport- en beweegaanbieders. Binnen onze gemeente zijn er diverse buurtsportcoaches aanwezig. Op dit moment wordt er 3.5 fte besteed aan het bewegingsonderwijs. Daarnaast wordt 2 fte ingezet voor buurtsport. Er zijn 2 buurtsportcoaches aanwezig in de gemeente, één bij Laco in 's Heerenberg en één bij de Hoevert in Didam. Vanuit de overheid wordt een structurele decentralisatie-uitkering via het gemeentefonds beschikbaar gesteld van 40% van de loonkosten van de combinatiefunctionarissen. De resterende 60% dient door cofinanciering tot stand te komen, die de gemeente samen met andere partijen moet organiseren.

Door het inzetten van buurtsportcoaches kan er worden gesproken over lokaal maatwerk en hierdoor wordt het lokale sport- en beweegaanbod aangepast op de behoeften van inwoners. Zo krijgen mensen meer mogelijkheden om te sporten en bewegen in hun eigen leefomgeving. Uiteindelijk leidt dat tot meer sportdeelname en tot een gezonde en actieve leefstijl. Het is hierbij belangrijk dat er lokaal meer slimme en kansrijke verbindingen tot stand komen tussen de (commerciële) sport- en beweegaanbieders, scholen, kinderopvang, zorg- en welzijnsinstellingen en het bedrijfsleven. Deze verbindingen kunnen nieuw zijn of voortborduren op bestaande vormen van samenwerking.

De mogelijkheden die er zijn voor het inzetten van buurtsportcoaches kunnen beter benut worden. De gemeente Montferland onderzoekt de mogelijkheden om één organisatie aan te wijzen die de integrale verantwoordelijkheid over de buurtsportcoachregeling gaat dragen. De invulling, coördinatie en verantwoording kunnen door de aanstelling van één verantwoordelijke beter gewaarborgd worden.

Zichtbaarheid sport

Er zijn veel sport- en beweegmogelijkheden binnen de gemeente Montferland. Zichtbaarheid van dit aanbod is belangrijk. Inwoners kunnen

aan de hand van het aanbod een keuze maken voor de sport die bij hen past. Uit respons van de inwoners en de verenigingen blijkt dat de zichtbaarheid van de sport op dit moment nog niet goed genoeg is. Veel inwoners weten dat er een divers sportaanbod is, maar zij weten niet wat er precies is, waar en op welk tijdstip. De gemeente Montferland wil ervoor zorgen dat dit beter zichtbaar wordt, zodat het vinden van een gepaste sport makkelijker wordt.

Doelstelling en actiepunten

Doelstelling 1: Stimuleren van de sportdeelname onder diverse doelgroepen.

Jeugd

Het is belangrijk om kinderen op jonge leeftijd bij sport te betrekken. In 2016 voldeed 22% van de Montferlandse jeugd aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. De doelstelling voor jeugd is dat de sportdeelname bij omhoog moet. Dit wordt gerealiseerd door:

- Het continueren van het aanbieden van bewegingsonderwijs op scholen;
- Stimuleren sport en bewegen op scholen met oog voor de inactieve jeugd;
- Het stimuleren van sport- en bewegen Via Sjors Sportief;
- Het stimuleren van sport- en beweegactiviteiten na schooltijd en in vakanties door buurtsportcoaches;
- Het stimuleren van sporttoernooien.

Senioren

22,4 % van de Montferlandse bevolking is boven de 65 jaar. Senioren zijn, vergeleken met hun jongere jaren, vaak wat minder actief. Daarnaast heeft 59% van de 65- plussers in heel Nederland last van matig- of ernstig overgewicht. De vergrijzing zet zich verder door en daarom is dit een doelgroep die aandacht nodig heeft. We gaan ons meer inzetten op senioren door:

- Het beter zichtbaar maken van het huidige aanbod voor ouderen;
- Vergroten en stimuleren van het sportaanbod voor senioren door onder andere het inzetten van buurtsportcoaches;
- Het draaien van diverse leefstijlprojecten.

Mensen met een beperking

Voor mensen met een beperking is sport van groot belang voor hun dagelijkse functioneren. Voor hen kan gelden dat het reguliere sportaanbod niet passend is en dat zij drempels ervaren om te gaan sporten. De gemeente Montferland kiest er voor om deze doelgroep extra aandacht te geven, omdat de drempel om te gaan sporten voor deze doelgroep hoger is. Daarnaast vergt het voor verenigingen ook wat inspanningen om het sportaanbod aan te passen.

- Meer zichtbaarheid creëren voor het sportaanbod voor mensen met een beperking;
- Goede verhalen delen van sporters met een beperking, zodat anderen geïnspireerd raken;
- Lokaal en regionaal samenwerken om het sportaanbod voor mensen met een beperking te vergroten.

Minima inkomen

In de gemeente Montferland vinden we dat iedereen gelijk is. Ook inwoners met een minimaal inkomen moeten kunnen sporten. Via de meedoen regeling wordt sport en cultuur voor minimagezinnen toegankelijk gemaakt.

- Het meer zichtbaar maken van deze regeling.

Kwetsbare groepen (diabetes, overgewicht, chronisch zieken etc.)

Leefstijlprojecten hebben betrekking op het stimuleren van een gezonde levensstijl. Om te voorkomen dat gezondheidsproblemen op een latere leeftijd manifest worden, wil de gemeente de aandacht vestigen op

overgewicht, gezonde voeding, overmatig alcoholgebruik en roken. De gemeente Montferland richt haar activiteiten ter bevordering van een gezonde levensstijl vooral op de bevolkingsgroepen met een relatief ongezond gedrag of een hoge kwetsbaarheid, namelijk jongeren, ouderen en personen met een lage sociaal economische status. Dit wordt gedaan door:

- Overgewicht bij kinderen extra aandacht geven door de projecten “Ketenaanpak Overgewicht Montferland” en het project “B-fit”;
- Het beweeggedrag al bij een jonge leeftijd stimuleren door de uitvoering van het project “Nijntje Beweegdiploma”;
- Faciliteren van het leefstijlprogramma “Slimmer”, waarbij mensen met een verhoogd risico op diabetes ondersteuning krijgen;
- Senioren stimuleren om te bewegen en hierbij aandacht te geven voor valpreventie door het programma “Vitaal Veilig Wonen in Montferland” (Seniorenvoorlichting).

Er zijn uiteraard nog meer partijen die goede leefstijlprojecten hebben. Hier worden alleen de projecten genoemd waar de gemeente bij betrokken is. De gemeente juicht dergelijke projecten uiteraard van harte toe. Daarnaast wordt de waarde van sport en bewegen de komende jaren steeds belangrijker. De programma’s, interventies en projecten worden in de komende jaren daarom verder uitgebreid.

Doelstelling 2: Zichtbaarheid vergroten

Sportaanbod:

- Inwoners van de gemeente Montferland helpen om een gepaste sport te vinden, door de zichtbaarheid van het sportaanbod beter in beeld te brengen.

Buurtsportcoaches:

- De invulling, coördinatie en vertegenwoordiging beter waarborgen door één organisatie aan te wijzen die de integrale verantwoordelijkheid krijgt.

Pijler 2 | Kwalitatief hoogwaardige voorzieningen op bereikbare afstand

Veel sporten vragen om een specifieke accommodatie. De sportinfrastructuur vormt een belangrijk onderdeel om te kunnen sporten en bewegen. Het is van belang dat er voldoende sportaccommodaties zijn van goede kwaliteit die multifunctioneel en efficiënt worden gebruikt. Wil de gemeente Montferland de sportdeelname verhogen, dan is de randvoorwaarde dat er goede, veilige, betaalbare en toegankelijke sportaccommodaties zijn. In nagenoeg elke dorpskern is er één of meerdere sportaccommodatie(s) aanwezig. De demografische veranderingen (ontgroening en vergrijzing) hebben echter wel invloed op het gebruik van deze sportaccommodaties.

Trends en ontwikkelingen binnen de gemeente

- Het aantal sporten wordt steeds groter en meer divers, waarbij er nieuwe sporten komen en andere sporten minder in trek zijn. Er zijn meer commerciële sporten en sportverenigingen gekomen zoals fitnesscentra. Sporten op deze locaties zijn populair en blijven toenemen;
- De bezettingsgraad toont de verhouding tussen het totaal aantal beschikbare uren en het totaal aantal verhuurde uren. In 2018 was 41% van de capaciteit van de binnensportaccommodaties in beheer bij de gemeente benut. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde (49%);
- De dekkingsgraad wordt berekend door de totale inkomsten verkregen uit het in gebruik geven van de gemeentelijke binnensportaccommodaties af te zetten tegen de totale accommodatiekosten die voor deze accommodaties worden gemaakt. In 2018 was de dekkingspercentage 56%. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde (43%);
- De dekkingsgraad wordt berekend door de totale inkomsten verkregen uit het in gebruik van de gemeentelijke buitensportaccommodaties af te zetten tegen de totale

accommodatiekosten die voor deze accommodaties worden gemaakt. In 2018 was de dekkingspercentage 11%. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde (27%).

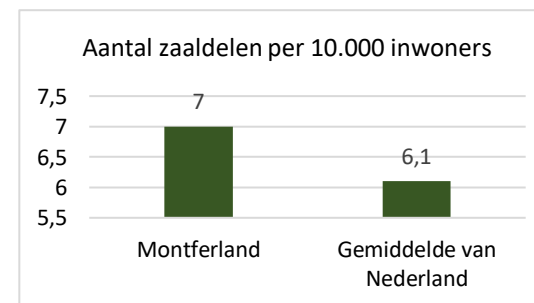
Binnensport

Binnen de gemeente Montferland zijn er diverse mogelijkheden om binnen te sporten.

Locaties in eigendom van de gemeente:

- Sporthal De Muizenberg
- Sporthal de Kolkstede
- Sportzaal 't Raland
- Jeugd- en (sport)accommodatie De Zomp
- Gymzaal Azewijn
- Gymzaal Kilder
- Zwembad de Hoevert
- Sportcomplex Montferland

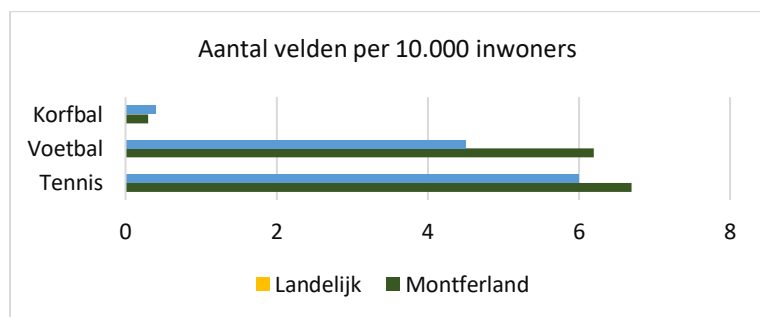
Het percentage aan binnensportaccommodaties ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Om het aantal zaaldelen per 10.000 inwoners te berekenen is het totaal aantal zaaldelen aanwezig in gymzalen, sporthallen en sportzalen bij elkaar opgeteld. Deze berekening levert de volgende resultaten op. Hieruit kan er geconcludeerd worden dat de gemeente Montferland gemiddeld gezien veel binnensportmogelijkheden heeft.

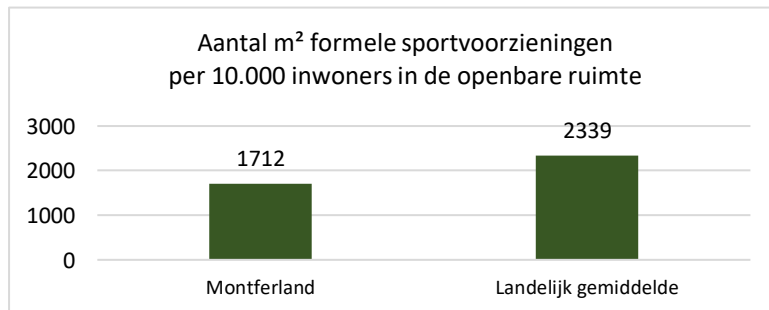
Buitensport

Naast de binnensportmogelijkheden, zijn er ook diverse mogelijkheden om buiten te sporten. Het aantal velden per 10.000 inwoners was in 2018 13.2. Hierbij wordt uitgegaan van het aantal aanwezige velden/banen in de gemeente en niet het aantal sportcomplexen. Als maatstaf voor wedstrijdvelen/banen zijn velden en banen (kunstgras, natuurgras, gravel en overige ondergrond) meegenomen die voldoen aan de wedstrijdseisen en hoofdzakelijk gebruikt worden voor de beoefening van de desbetreffende sport (hockey, voetbal, tennis en korfbal). Dit ligt iets lager dan het landelijk gemiddelde:

Sportvoorzieningen in de openbare ruimte

Formele sportvoorzieningen in de openbare ruimte zijn voorzieningen aangelegd in de openbare ruimte met een verharde ondergrond voor het doel sport. Kunstgras wordt hierbij gekenmerkt als zijnde een verharde ondergrond. In onderstaande tabel wordt het aantal m² formele sportvoorzieningen afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de gemeente Montferland minder m² sportvoorzieningen heeft dan het landelijk gemiddelde.

Naast de sportvoorzieningen met verharde ondergronden, biedt de gemeente Montferland nog veel mogelijkheden om in de openbare ruimte te sporten. Sport in de openbare ruimte sluit aan bij het speelbeleid van de gemeente. Het speelbeleid zet in op investeren in het creëren- en het behouden van groene ontmoetingsplekken met hoge (speel)kwaliteit, die bijdragen aan de recreatieve waarde van de buurt en de sociale cohesie bevorderen. Voorbeelden hiervan zijn het Lockhorstpark, de Cruyff court en het Cool Nature park. Naast de formele (speel) plekken, biedt de gemeente Montferland veel andere mogelijkheden om in de openbare ruimte te sporten. Voorbeelden hiervan zijn de mountainbike routes, wandelroutes, Stroombroek, hardlooperoutes en de beweegroute.

Gezonde kantine en rookvrij sportpark

Na het sporten is het gezellig om in de kantine nog even wat te drinken en/of te eten. Veel mensen sporten om fit en gezond te blijven. Toch wordt vaak gezien dat dit amper terug te zien is binnen het aanbod van eten en drinken in een kantine. Ongezonde snacks en drinken zijn vaak de makkelijkste keuze. Toch komt er steeds meer aandacht voor gezonde keuzes in een kantine. Met de inrichting en het aanbod kunnen sportkantines gezonde keuzes makkelijker maken. De gemeente Montferland stimuleert clubs om ook gezonde snacks aan te bieden in een kantine. Naast de voeding, is ook roken een belangrijk punt binnen een sportvereniging. Een vereniging is een ontmoetingsplek waar jong en oud elkaar ontmoeten, elkaar aanmoedigen en van elkaar leren. Het goede voorbeeld binnen en buiten een training of wedstrijd om is van groot belang. Zien roken, doet roken. Daarom is de gemeente Montferland voorstander van rookvrije sportparken.

Doelstelling en actiepunten

Doelstelling 3: Versterking en ontwikkelen van de sportaccommodaties

- Mogelijkheden onderzoeken om de bezettingsgraad te verhogen;
- Mogelijkheden onderzoeken om de dekkingsgraad van de buitensport te verhogen;
- Het verstevigen van de samenwerking tussen sportaanbieders als het gaat om het gebruik van sportaccommodaties. Denk hierbij aan de open club gedachte (zie pijler 3);
- Het stimuleren van gezonde sportkantines en rookvrije sportparken en -accommodaties;

Doelstelling 4: Toegankelijke en beweegvriendelijke openbare ruimte

- Het huidige aanbod binnen de openbare ruimte beter benutten;
- De openbare ruimte zo in richten dat deze uitnodigt tot recreëren, bewegen en sporten. Het moet een vanzelfsprekendheid zijn dat de openbare ruimte gebruikt wordt om individueel of in groepsverband actief te zijn en om sportevenementen te organiseren. Hier moet zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van de aanwezige elementen in de omgeving. Op deze manier ontstaat er een netwerk van beweeg- en sportfaciliteiten voor zowel de georganiseerde als de ongeorganiseerde sporter.

Pijler 3 | Sterke en vitale sportaanbieders

Sportaanbieders in de gemeente Montferland functioneren als belangrijke sociale netwerken en dragen bij aan een positief leefklimaat. De verenigingen hebben een grote maatschappelijke betekenis.

Sportverenigingen en sportaanbieders worden steeds vaker ingezet voor maatschappelijke doeleinden. De gemeente Montferland ziet de sportaanbieders als een belangrijke schakel tussen de gemeente en de samenleving bij het leveren van een bijdrage aan het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen.

Trends en ontwikkelingen binnen de gemeente

- 28.4% van de Montferlandse inwoners is lid van een vereniging. Dit is meer dan het landelijk gemiddelde (25.6%);
- Sport als middel wordt steeds vaker ingezet voor maatschappelijke uitdagingen. Onderwerpen als eenzaamheid, integratie en jeugdzorg raken het sportbeleid.;
- Zoals eerder is aangegeven zijn steeds minder Nederlanders lid van een sportvereniging. Ook binnen de gemeente Montferland is een daling te zien in het aantal verenigingsleden. Inwoners kiezen steeds vaker voor individueel sporten of het sporten in een zelfgeorganiseerde groep;
- Vitale sportverenigingen worden daarnaast steeds belangrijker. Mensen verwachten meer van een sportvereniging. Het is daarom van belang dat sportverenigingen gezond zijn op het gebied van accommodatie, financiën, vrijwilligers en het beleid.

De open club

Door de verandering binnen de sport dienen sportclubs zich steeds meer aan te passen aan de eisen van een sporter. Door individualisering, vergrijzing en krimp hebben clubs steeds minder leden, minder

vrijwilligers en minder geld. Mensen binden zich niet meer zo snel aan een club en dit heeft als gevolg dat clubs zich moeten vernieuwen. De vraag van potentiële leden verandert en clubs moeten hierin op inspelen. Op zoek naar manieren om de sportvereniging levendig te houden, zetten steeds meer clubs de deuren open, op zoek naar samenwerking en maatschappelijke verbinding. Samenwerking is het sleutelwoord. De open club filosofie is hierdoor ontstaan. Een open club kenmerkt zich door haar open houding en zij staan open voor de behoeften van de bestaande leden, maar daarnaast wordt er ook gekeken naar de kansen en mogelijkheden om niet-leden iets te kunnen bieden. Door samenwerking aan te gaan met andere organisaties in de buurt kunnen clubs het bestaansrecht voor de toekomst verzekeren. Om sportverenigingen vitaal te krijgen- en houden, zet de gemeente Montferland zich in om meer samenwerkingen tot stand te krijgen.

Clubkadercoach

Het kader van een sportvereniging is een belangrijke factor binnen vitale verenigingen. Het ondersteunen van trainers en coaches ziet de gemeente Montferland als een belangrijke taak. Ook in het Nationaal Sportakkoord staat beschreven dat het ondersteunen van trainers en coaches bij sportverenigingen een belangrijke opdracht is, omdat kwalitatief goede trainers en coaches bijdragen aan een positieve sportcultuur. Uit onderzoek blijkt echter dat landelijke gezien 60% van de trainers en coaches zich wel eens ongemakkelijk voelt, omdat ze onvoldoende begeleid worden. Om meer aandacht te creëren voor trainers en coaches, zijn er clubkadercoaches opgeleid om ondersteuning te bieden. Deze training wordt vaak gevolgd door buurtsportcoaches. Een tot Clubkadercoach opgeleide Buurtsportcoach kan op lokaal niveau trainers en coaches trainen en begeleiden bij het realiseren van een positief en pedagogisch sportklimaat. De focus ligt op het vergroten van het sportplezier, zonder hierbij het technische aspect uit het oog te verliezen. Daarnaast wordt het kader ook op didactisch gebied ondersteund.

Binnen de gemeente Montferland zijn twee buurtsportcoaches opgeleid als clubkadercoach. Zij kunnen ingezet worden om het kader binnen een vereniging te ondersteunen.

Subsidies

Subsidies in de gemeente Montferland worden verstrekt op basis van de Algemene subsidieverordening. Voor de reguliere activiteiten van sportverenigingen wordt subsidie berekend aan de hand van vast normbedragen. De berekening vindt momenteel plaats aan de hand van het aantal jeugdleden. Naast de reguliere verenigingsactiviteiten, kunnen sportverenigingen ook subsidie aanvragen indienen voor incidentele activiteiten. De hoogte van de subsidie is genormeerd en bedraagt maximaal €2000,-. De activiteiten dienen aan te sluiten bij de reguliere activiteiten van een vereniging. Het gaat hierbij om activiteiten op het gebied van vorming, sociale binding, gezonde leefstijl, economie en leefbaarheid. Deze middelen zijn echter beperkt en de gemeente moet daarom helaas keuzes maken. De gemeente geeft wel nog steeds een substantieel bedrag uit aan de sport. Uit de benchmark met andere gemeenten blijkt tevens ook dat de gemeente Montferland meer uitgeeft dan de omringende gemeenten en dan met name aan de buitensportaccommodaties.

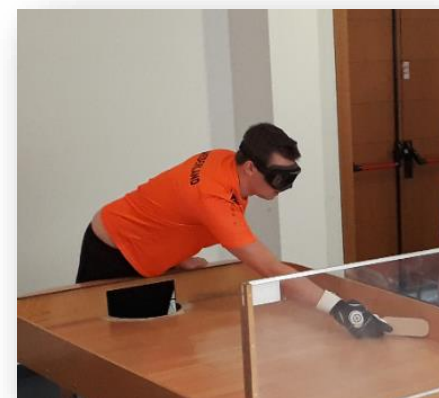
De gemeente Montferland gaat in de komende periode onderzoeken of de huidige subsidieregeling aan sluit bij de brede doelstelling van het sportbeleid.

Doelstelling en actiepunten

Doelstelling 5: ondersteunen van sportverenigingen door:

- Het vergroten van de zelfredzaamheid van sportaanbieders in de gemeente. Doel van de ondersteuning is het verbeteren van de interne organisatie en het beter benutten van kansen in de omgeving;

- Inzetten om de samenwerking tussen verenigingen te versterken;
- Het inzetten van een clubkadercoach. Er is een clubkadercoach beschikbaar die, op aanvraag van sportaanbieders, in te zetten is voor verenigingsvraagstukken omtrent het kader;
- Het ontwikkelen en opleiden van buurtsportcoaches ten aanzien van project- en procesmatig werken. De buurtsportcoaches hebben een begeleidende, stimulerende en opbouwende rol. Zij starten ontwikkeld aanbod op en vervolgens wordt het ontwikkelde aanbod uitgevoerd door een sportaanbieder, vrijwilligers of een andere organisatie;
- Buurtsportcoaches in te zetten die een bijdrage leveren aan het verenigingsleven. De buurtsportcoaches zetten nadrukkelijker in op de maatschappelijke organisaties en sportverenigingen die de verbinding en ontmoeting mogelijk maken.

Twan Kruis
Showdown

Pijler 4 | Sportevenementen

In de gemeente Montferland worden sportevenementen als belangrijk middel gezien om sport- en beweegparticipatie in de volle breedte te bevorderen. Sportevenementen vergroten de leefbaarheid en dynamiek binnen de gemeente. Hierbij wordt er ook een verbinding gemaakt tussen sport en de toeristische sector.

Bestaande evenementen

In Montferland zijn veel bestaande evenementen die bijdragen aan het doel om de sportdeelname te verhogen:

- Montferlandrun
- Survivalrun Loil
- Wielerfestival Montferland
- Achterhoekse Wandelvierdaagse
- Triatlon Didam
- Triatlon Stroombroek
- Wielerronde Didam
- Wielerronde Stokkum
- Duo fiets evenement

Toernooien

Naast de bestaande, grote evenementen steunt de gemeente Montferland ook de kleinere evenementen. Dit kunnen breedtesportevenementen, zoals toernooien of open dagen zijn. Dit draagt bij aan de doelstelling om de breedtesport te stimuleren. Binnen de gemeente worden er diverse toernooien georganiseerd voor scholieren. Voorbeelden zijn het schoolvoetbal en schoolkorfbal.

Doelstelling en actiepunten

Doelstelling 5: breedtesportevenementen inzetten als middel om sport- en beweegparticipatie in de volle breedte te bevorderen;

4| Uitvoering en monitoring

4.1 Uitvoering Sportnota

De komende vier jaren wordt er gewerkt aan de doelstellingen en speerpunten die in voorgaande stukken zijn beschreven.

Thema's:

- 1: Sport- en beweegstimulering voor iedereen;
- 2: Kwalitatief hoogwaardige voorzieningen op bereikbare afstand;
- 3: Sterke en vitale sportaanbieders;
- 4: Sportevenementen

Daarnaast wordt er de komende vier jaar gewerkt aan de volgende, specifieke speerpunten:

- 1: Meer zichtbaarheid creëren voor het sportaanbod;
- 2: Het beweeg- en sportaanbod in de openbare ruimte vergroten;
- 3: Het beweeg- en sportaanbod voor ouderen vergroten;
- 4: De zichtbaarheid en werkzaamheden van buurtsportcoaches vergroten en uitbreiden;
- 5: Meer aandacht voor aangepast sporten.

Door te werken aan deze thema's en speerpunten is het hoofddoel om de sportdeelname te verhogen. Het ideale sportprofiel van de gemeente Montferland in 2023 is als volgt:

- ✓ Kwalitatief goede sportaccommodaties, sportverenigingen en aantrekkelijke, beweegvriendelijke openbare ruimtes;
- ✓ Een gevarieerd, aangepast sportaanbod, ook voor kwetsbare groepen;
- ✓ Goede samenwerking tussen sportverenigingen en andere organisaties, zoals onderwijs, gezondheid en bedrijven;

- ✓ Buurtsportcoaches vervullen een herkenbare en belangrijke rol om sport te stimuleren;
- ✓ Het sportaanbod van de gemeente Montferland is bekend. Iedereen kan op deze manier zoeken naar een sport die bij hem of haar past.

4.2 Rol van de gemeente

Niemand, ook niet de gemeente, heeft de exclusieve verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het sportbeleid. We moeten gezamenlijk de handen ineen slaan. De rol van de gemeente Montferland in het uitvoeren van het sportbeleid is daarom faciliterend en stimulerend. De gemeente draagt zorg voor de zichtbaarheid, subsidiëring en de accommodaties. De uitvoering van het sportbeleid kan de gemeente niet alleen en vindt plaats door samenwerking tussen de gemeenten en diverse partners. Partners die hierbij een cruciale rol hebben, zijn sportverenigingen, commerciële sportaanbieders, buurtsportcoaches, scholen, gezondheidsinstellingen, maatschappelijke organisaties en Achterhoek in Beweging. Daarnaast wordt, zoals reeds besproken, de samenwerking tussen sport en andere beleidsterreinen steeds belangrijker. De beleidsterreinen sociaal domein, jeugd, onderwijs, gezondheid, recreatie en toerisme worden daarom ook betrokken bij de uitvoering van het sportbeleid.

De gemeente daagt verenigingen uit om de gemeente als facilitator te betrekken. Initiatieven die uit 'het veld' komen zijn vaak de beste initiatieven, omdat zij vaak veel draagvlak hebben. Door een verhoogd ondernemerschap bij clubs kan naast de vitaliteit en zelfredzaamheid, ook het maatschappelijk fundament van de clubs vergroot worden. Denk hierbij aan de open club.

4.3 Monitoring

Het sportbeleid wordt na vaststelling gemonitord en geëvalueerd. Elk jaar worden de doelstellingen doorgenomen om de resultaten van het voorgestelde beleid te volgen of te bewaken met als doel om eventuele veranderingen in beeld te brengen. Het gevoerde beleid kan op basis van deze monitoring worden bijgestuurd.

Thema	Instrument	Huidige situatie in 2019		Doel 2022
1: Sport- en beweegstimulering	- Gezondheidmonitor Volwassenen GGD-en, CBS en RIVM); - VSG monitor	Beweegnorm volwassenen	65%	Verhogen
		Wekelijkse sportdeelname	54%	Verhogen
		Overgewicht volwassenen	16%	Verlagen
		Ervaren gezondheid volwassenen	75%	Verhogen
		Beweegnorm jeugd	22%	Verhogen
		Overgewicht jeugd	15%	Verlagen
2: Veilige en toegankelijke sportaccommodaties	- VSG monitor	Bezettingsgraad	41%	Verhogen
		Dekkingsgraad binnensport	56%	Gelijk houden
		Dekkingsgraad buitensport	11%	Verhogen
3: Sterke en vitale sportaanbieders	- Sportbeleid	Open sportparken & clubs	1	Verhogen
4: Evenementen (deelname door gemeente gesubsidieerde)	- Sportbeleid	Huidige situatie: Geen controle op het verloop en de resultaten; Doel: Evenementen meer inzetten als middel om het sportgedrag te bevorderen. Gemeentelijke verantwoording. Meer inzicht op de resultaten achteraf.		

4.4 Financieel kader

Voor de uitvoering van dit sportbeleid is het huidige sportbudget uitgangspunt inclusief het -door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport- beschikbaar gestelde budget voor de uitvoering van de Brede Impuls Combinatiefuncties.

	2019 (raming)			2020			2021			2022		
	Kosten	Opbrengst	Resultaat	Kosten	Opbrengst	Resultaat	Kosten	Opbrengst	Resultaat	Kosten	Opbrengst	Resultaat
Buitensport	1.060.612	115.833	944.779	374.856	94.969	279.887	404.149	94.969	309.180	401.286	94.969	306.317
Binnensport	695.058	11.721	683.337	741.466	12.270	729.196	614.028	12.270	601.758	614.028	12.270	601.758
Leefstijlprojecten	46.000	0	46.000	46.270	0	46.270	46.270	0	46.270	46.270	0	46.270
Buurtsportcoaches	420.657	108.598	312.059	419.489	109.702	309.787	419.489	109.702	309.787	419.489	109.702	309.787
Sportsubsidies	272.632	600	272.032	241.486	0	241.486	241.486	0	241.486	241.486	0	241.486
Totaal:	2.494.959	236.752	2.258.207	1.823.567	216.941	1.606.626	1.725.422	216.941	1.508.481	1.722.559	216.941	1.505.618

4.5 Bronnenlijst

Centraal Bureau voor Statistiek (2018). Bevolkingscijfers gemeente Montferland

Gezondheidsraad (2019). Bewegnorm 2019

GGD, RIVM en CSB (2016). Gezondheidsmonitor Nederland 2016

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2018). Sportakkoord: ambities voor de sport tot en met 2021

Vereniging Sport en Gemeenten (2019). Maatrapport

| Colofon

Uitgever

Gemeente Montferland

Gemeente Montferland

Bergvredestraat 10

6942 GK Didam

Didam, december 2019

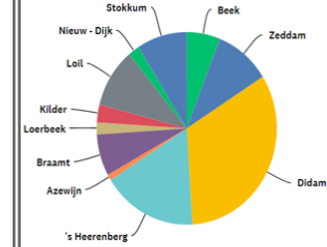
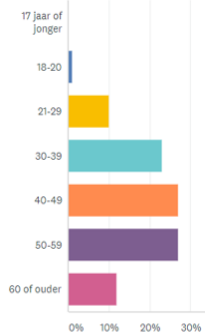
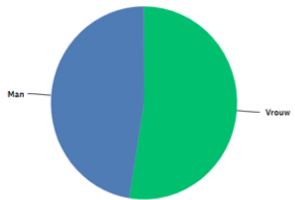

Bijlage 1 | Uitwerking Enquête

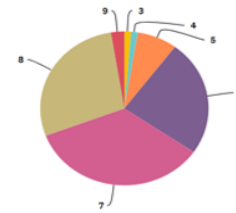
Wie heeft de enquête ingevuld?

248 respondenten

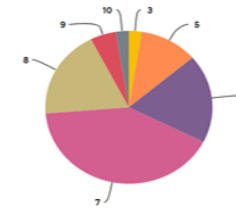
Beoordeling sportmogelijkheden

Sportmogelijkheden t/m 18 jaar

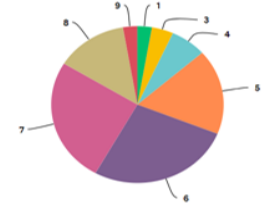
Gemiddeld: 6.9

Sportmogelijkheden volwassenen

Gemiddeld: 6.8

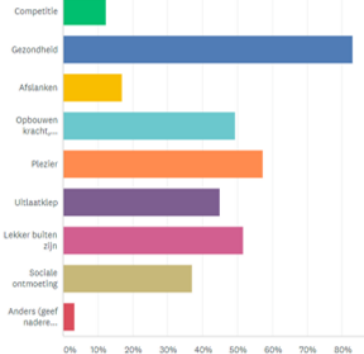
Sportmogelijkheden ouderen

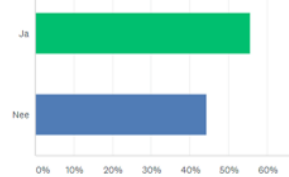
Gemiddeld: 5.9

Motieven en belemmeringen:

Motief om te sporten

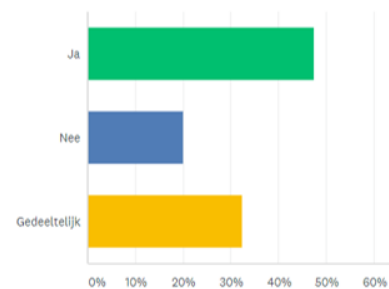
Zou u vaker willen sporten?

Waarom doet u dat niet?

35%	Tijd
20%	Gezondheid
19%	Te weinig faciliteiten in de buurt
18%	Te duur
12%	Weinig flexibiliteit

Sluiten de faciliteiten aan bij de behoeften?

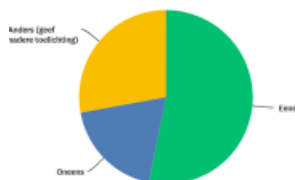
Wat wordt er gemist:

1. Buiten fitness / openbare sportfaciliteiten buiten/Vrije sportmogelijkheden
2. Clubjes om vrijblijvend aan deel te nemen
3. Meer georganiseerde activiteiten voor ouderen
4. Meer sporten in de wijken
5. Elk dorp een eigen activiteitenplein voor sport en spel

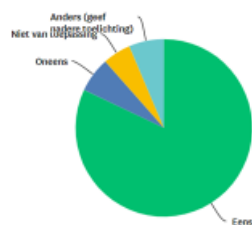

Beoordeling vereniging:

Bestuur en trainers zijn van een kwalitatief goed niveau

Het is belangrijk dat er binnen de vereniging aandacht wordt besteed aan gezondheid.

Het aanbod van de verenigingen sluit aan bij mijn behoeften

Highlights

- 80% weet niet wat een buurtsportcoach is en wat zij doen;
- 27% ervaart een hoge drempel om te gaan sporten;
- 56% vindt dat sport nog veel meer ingezet mag worden voor maatschappelijke uitdagingen, zoals eenzaamheid, overgewicht, lotgenoten contact etc.;
- 65% is bereid om te betalen voor nieuwe sportactiviteiten;
- 30% geeft aan dat contributieverhoging niet erg te vinden als het sportaanbod groter wordt;
- 80% vindt dat de huisarts sport meer moet gaan inzetten als medicijn.

Tips vanuit inwoners

Doelgroepen

- Meer activiteiten voor verbinding tussen jeugd en ouderen;
- Begin met sport bij de peuter leeftijd! Vroeg begonnen is vroeg gewonnen;
- Meer aandacht voor ouderen, zij hebben weinig beweegmogelijkheden. Maak het daarnaast zichtbaar!;
- Zet bepaalde doelgroepen in de spotlights, deel goede verhalen, maak een inspirerende site etc.
- Zet meer in op diversiteit, mensen met een beperking etc.!
- Meer geld vrij maken voor mensen die financieel heel slecht bij kas zitten

Sport als middel

- Niet alleen kijken naar het financiële, maar ook naar het sociale aspect. Sporten is meer dan rondjes rennen, tegen een bal schoppen of slaan. Mensen zoeken hierbij ook geborgenheid bij gelijkgestemden;
- Zet in op preventie/gezondheid van kwetsbare groepen;

Flexibel sporten

- Probeer de bewoners er ook op te wijzen dat je buiten een vereniging om kunt sporten en bewegen;
- Investeer in sportmogelijkheden die snel te bereiken zijn;
- Meer mogelijkheden om flexibel te sporten in de openlucht! Denk aan wandelgroepen, trainingsgroepen etc.
- Zet de buurtsportcoaches meer in voor sport in de buurt, zo kun je veel jonge en oude inwoners bereiken;
- Bewegingsfaciliteiten in het centrumplan opnemen;
- Meer sportactiviteiten voor jong en oud in de openbare ruimte;

Zichtbaarheid

- De zichtbaarheid van het sportaanbod vergroten! Bijvoorbeeld door middel van een site waarop verenigingen hun aanbod kunnen zetten, leuke nieuwsberichten geplaatst worden etc.;

Verenigingen

- Verenigingen verduurzamen;

Jeugd
4 tot 18 jaar

1 uur per dag
matig intensief bewegen

Matig intensief is als je ademhaling sneller wordt.

Hoeveel kan ik bewegen
om **gezond** te blijven?

3x per week
spier- en botversterkende activiteiten

Zoals volleybal, dansen, buiten spelen en fietsen.

2,5 uur per week
matig intensief bewegen

Verspreid het bewegen over meerdere dagen.

Volwassenen
en ouderen

2x per week
spier- en botversterkende activiteiten

Voor ouderen in combinatie met balansoefeningen.